

Storstrøm

Ref. ELAND/ELLEP

Den 19. maj 2022

Referat fra møde den 12. maj 2022 i den lokale projektgruppe (LPG) for Nationalpark Ulvshale Skov

For deltagerliste til mødet se bunden af dokumentet.

Vedlagt

Slides fra mødet

Kort til at indtegne forslag på

Punkt 1-4 Velkomst, præsentationsrunde, formål, mål og proces

- Jane bød velkommen og fortalte at Nationalpark Ulvshale Skov er et lille område, ca. 300 ha. Vi mener dog den er *lille og lækker*.
- Enheden Storstrøm har de seneste mange år forvaltet området med fokus på natur. Skoven har ikke været drevet som produktionsskov i mange år.
- Området er karakteriseret ved mange kontraster. De mange overgange mellem forskellige naturtyper, fra lys til mørke, fra salt til fersk, fra næringsfattigt til næringsrigt fra vådt til tørt giver høj biodiversitet.
- Forvaltningen i den kommende Naturnationalpark skal stræbe mod at være *open ended* – det vil sige, at naturen får lov at udvikle sig mere frit med mere plads til naturlige processer og dynamik. Vi har dog en række forpligtigelser ift. Natura 2000 udpegningen i området. Så helt *open ended* kan det nok ikke blive i Ulvshale.

Hvad siger loven

- Det er politisk besluttet, at der skal være et lavt trådhegn omkring parken. Det vil sige, at der ikke kan udsættes fx elge. Der skal være helårsafgræsning. Afgræsning af parken ligger også fast, men skal dog ses som en minimumsafgræsning. Det er kun statslige arealer, der kan indgå i parken.

I det følgende refereres spørgsmål og kommentarer. Hvor vi har et svar står svaret med kursiv i parentes.

Spørgsmål til Naturstyrelsen

- Kommer der færreste? (*Vi har allerede færreste i to veje: Sandvejen og Telefonstien, spørgsmål til diskussion er om vi skal have en tredje i Ulvshalevej*)

- Hvad er forskellen fra i dag? (*Vi har længe forvaltet området med henblik på naturpleje og vil i stor stil fortsætte i samme tråd. En af forskellene er, at der nu kommer flere midler til at gøre det. De områder der i dag bliver afgræsset vil skulle udvides, hvilket blandt andet også skal være med til at kæde områdets arealer bedre sammen*)
- Er der rum for en mere ambitiøs holdning for naturpleje, altså at sætte højere mål end blot at undgå tilbagegang af arter?
- Hvad er baggrundsnotat, hvad er forvaltningsplan – hvad er forskellen? (*Baggrundsnotatet beskriver situationen, som den er nu, mens en forvaltningsplan beskriver, hvordan vi fremadrettet vil forvalte området. Det sidste er det projektgruppen nu bliver involveret i*)
- Hvad mener I med friluftsliv? (*Al brug af naturen, gåturen, cykelturen, fugleturen osv. Samt organiseret brug af naturen som fx orienteringsløb*).
- Bliver der lavet en baseline for naturindhold og arter?

Praktiske spørgsmål til Naturstyrelsen

- Kan man deltage på møderne virtuelt? (*Det kan vi desværre ikke tilbyde, men man er velkommen til at sende en suppleant*)
- Ønske om at det bliver en fredag? (*Der var delte meninger blandt mødedeltagerne om dette spørgsmål. Vi holder fast i de udmeldte datoer, men holder møderne fra 16-18.30.*)
- Er et skriftligt oplæg OK, i tilfælde af at man ikke kan deltage? (*Ja, tak. Det er I altid velkomne til også udenfor møderegi.*)
- Hvordan inddrages offentligheden? (*Bl.a. gennem: Jer i den lokale projektgruppe, åbent Naturcenter, annonceringer, facebook og evt. deltagelse på Folkemødet på Møn*)
- Der fremkom et ønske om flere fakta (*Projektgruppen vil få et baggrundsnotat for Ulvshale fremsendt inden næste møde*)

Kommentarer fra mødedeltagerne

- I fald at målene skal sættes højere og være mere ambitiøse, kan der ikke være landbrug i 50 km omkreds pga. emission af næringsstoffer!
- Bekymring for at mange flere besøgende i en naturnationalpark vil gå ud over naturen og dermed have modsat effekt. Fx er der kommet mere affald efter Camønoen er kommet.
- Efterlyser flere borgervandringer.
- Folkemødet på Møn er en god platform at diskutere naturnationalparken. anbefaler at Naturstyrelsen deltager.
- Biosfæreambassadørerne vil gerne arbejde for og bidrage til *sporløs færd*
- Der er store problemer med opvækst af birk – det skal der gøres noget ved.
- Naturen er vigtig for mennesker. Vi er også natur. Hvis man får folk til at forstå naturen, så er vi også bedre til at passe på den. Vi er forskellige og vi nyder naturen forskelligt.
- Borgere i sundhedsforløb er super begejstrede for at være i naturen. Her er vi alle lige.
- Foreslår at Kostalden ikke er aflåst i projektperioden, men er tilgængelig med formidling og forklarende plancher. Gerne med opfordring til at skrive til os.
- Flere skal lære om naturen. Der var mange nye i naturen i corona-tiden – erfaring fra turisterhvervet viser, at det krævede mere vejledning om at være i naturen.

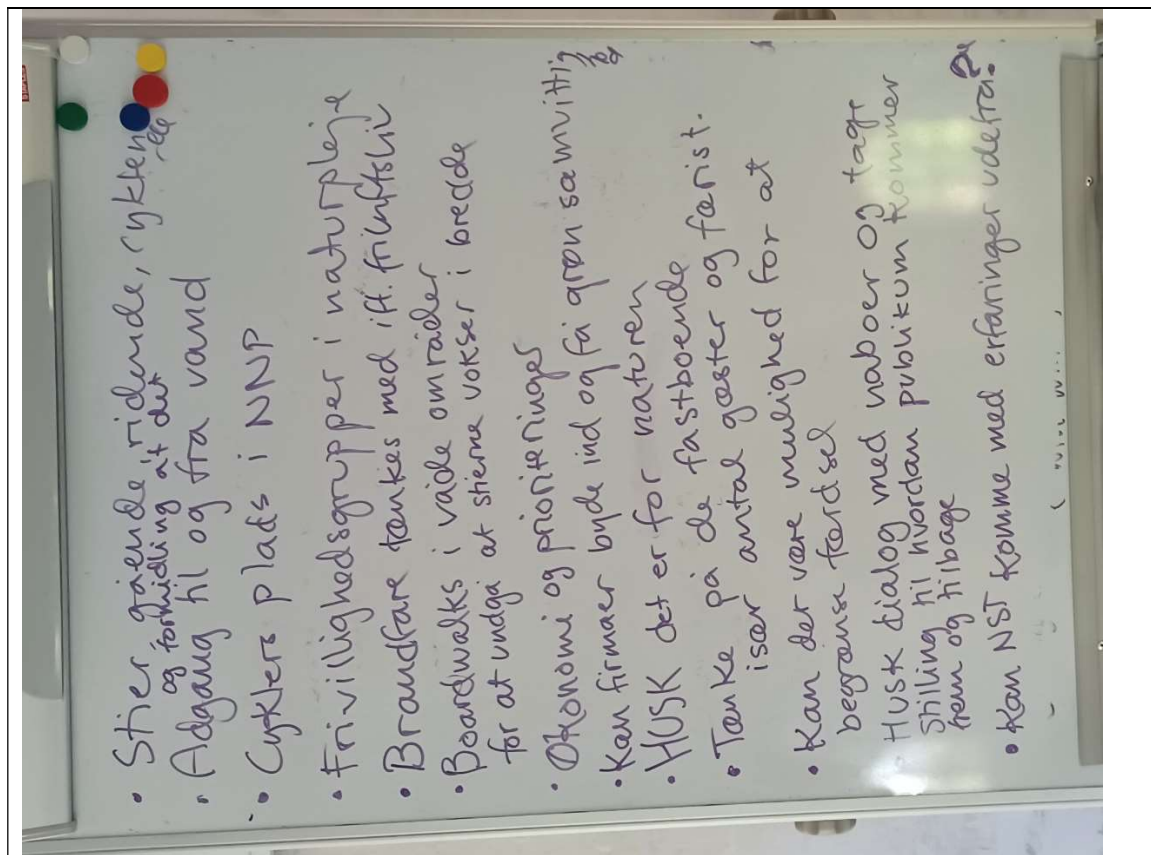
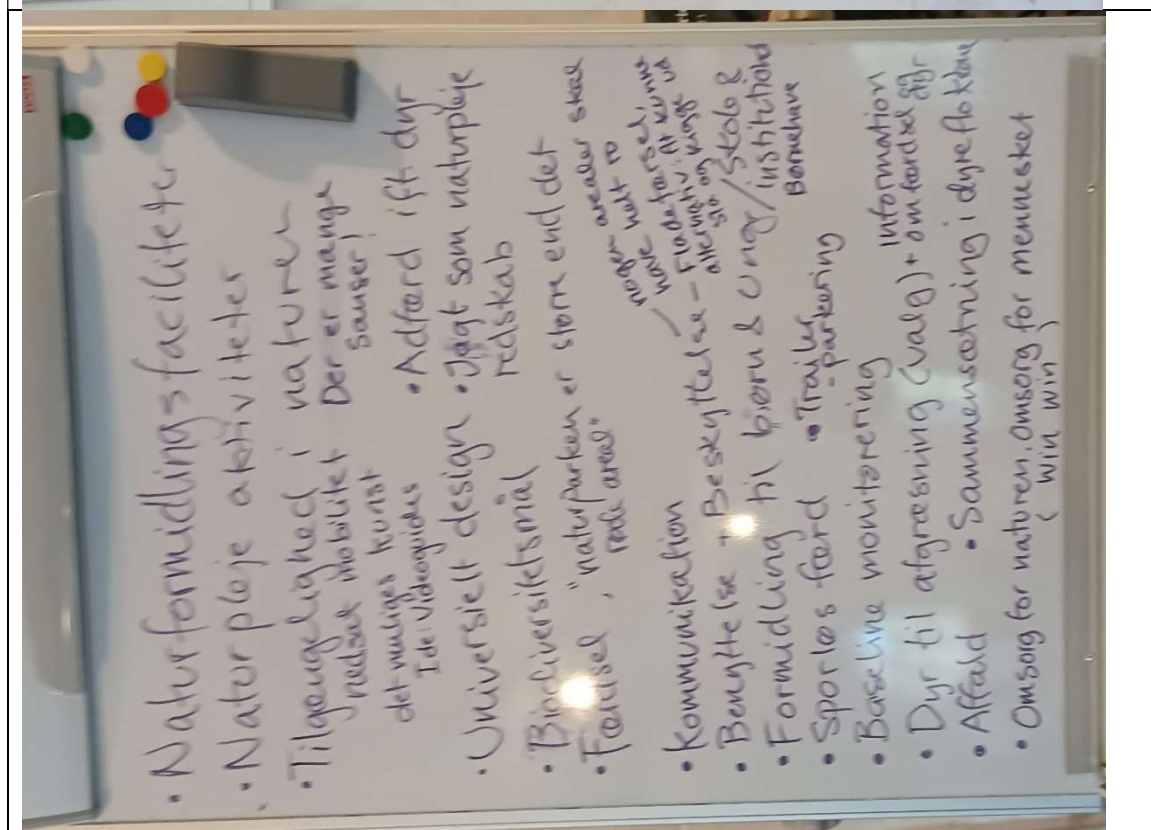
- Frygt for at naturplejetiltag kan gøre skade på den eksisterende natur og nævner et konkret eksempel.
- Forslag om at lave videoguides af ruterne i området så alle på forhånd selv kan vurdere om ruten er tilgængelig for dem.

Punkt 5 - Temaer til drøftelse i LGP ved kommende møder

- Naturformidling
 - fysiske tiltag
 - formidling om naturen og om adfærd
 - formidling til børn, inkl. børnehavebørn og unge
 - Benyttelse og beskyttelse
- Tilgængelighed til naturen,
 - Nedsat mobilitet, gangbesværede og barnevogn/klapstole
 - Blinde
 - Projektgruppen skal være de handikappedes sanser.
 - Universelt design
- Benyttelse >< Beskyttelse – er der steder, der skal friholdes fra færdsel? Hvordan kanalisering vi brugerne.
- Friluftsliv
 - Adgang til og fra vandet – er det en mulighed til stand up paddel, kajak etc
 - Cykling: hvordan kan man cykle i området
 - Våde stier bør have boardwalks så man ikke får ødelagt stier og omkringliggende områder.
 - Skilte stier og ruter
 - Prioritering af de økonomiske midler
 - Vi skal passe på det ikke bliver tivolisering. Ikke indbyde de massive mængder. Finde balancen. Tag hensyn til de lokale (omvendt er der mange der lever af turister i området)
 - Færdsel skal styres! Hvordan får man ledt folk ind i området og ud igen. Tag hensyn til private arealer.
 - Undersøg andre steder med udpegninger, fx nationalparker, hvordan er det gået. Hvor stor stigning i antal besøgende har de oplevet?
- Færdsel, kørsel og P-pladser
 - Inkl. P-plads til hestetrailer
- Færist i Ulvshalevej
 - Bekymring for en sådan
- Kommunikation, hvordan gør vi det, både før og efter naturnationalparken
 - Mange er bekymret for naturen, klimaet.

- Alle kan gøre noget. Borgerprojekter fx registrere og tælle arter.
- Naturpleje
 - Fx rydning af opvækst af birk
 - Er der mulighed for at lave naturplejegrupper i Ulvshale.
- Valg af dyr til afgræsning
 - Pas på med heste, især hingste
- Hegn
 - Ingen indre hegn, de er forhindringer.
 - Menneskers adfærd i indhegninger med græssende dyr.
- Håndtering af affald og efterladenskaber. Gerne også noget for skoler.
- Jagt
 - Det er ret vigtigt for engfuglene at en vis reguleringsjagt foregår, fx regulering af ræv.
- Beredskab
 - Brandfare – risiko for brand ved tørre somre
 - Redningskøretøjer skal kunne komme hurtigt frem til Nyord, er færst i Ulvshalevej en forhindring herfor?

Billeder af brainstorm-noterne

Deltagerliste

Fra Naturstyrelsen: Jane Skov Lind, Elly Emilie Andersen og Else Lerstrup Pedersen

Fra LPG:

Organisation	Person	12. maj 2022
ULG Ulfhale lejer- og grundejerforening	Per Neidel	x
Sandvejens natur-og kulturarvsforening	Mike Ameko Lippert, Formand	x
Grundejerforeningen Mågenakken	Claude Teisen-Simony	x
Bådelauget REX	Erling Larsen	x
Møn Strandcamping	Carsten Dinesen	x
Foreningen Nyord	Klaus Simonsen	x
DN - Vordingborg	Jørgen Alfastsen	x
DGI - Storstrømmen	Martin Hagstrøm Christensen	x
DCU - Danmarks Cykle Union	Poul Kristensen	x
DOF - Storstrøm	Bo Kayser	x
Danmarks idrætsforbund og O-63	Niels-Henrik Holscher	x
Friluftsrådet Storstrøm	Henrik B. Simonsen	x
Dansk vandrelaug - Storstrøm	Torben Grandfeldt, bestyrelsesmedlem	x
Nyord jagtforening	Stig Andersen, Formand	x
Møns Jagtforening	Bjarne Frost Jensen	x
Møn Spejderne	HC Gravesen	x
Camøno (Museum Sydøstdanmark)	Sabina Trabjerg, teamkoordinator	Afbud
UNESCO Biosfære sekretariatet	Katrine Ohm Dietrich, biosfærekoordinator	x
Østlige Øers Landboforeninger (VKST)		Ikke til stede
Visit Sydkystdanmark	Rikke Karlsson	x
Vordingborg kommune - Dagtilbud og skole	Stine Bigum Petersen	x
Vordingborg kommune - Natur	Stefan Skov	x
Vordingborg Kommune Natur (friluftsliv)	Jette Stauner	x
Vordingborg kommune - Sundhed, Børn og Familie	Susanne Rosenild, Naturvejleder	x
Handicaprådet Vordingborg Kommune	Anders J. Andersen	x
Kulturhistorisk viden	Nanna Holm	Afbud
Skinfaxi Islandshesteklub	Bodil Kudsk	x